

Program

Årshögtiden vid Umeå universitet
22-24 oktober 2009

Torsdag 22 oktober *Utställning*

Universitetsbiblioteket, kl 13:00

Överbibliotekarie Kjell Jonsson inviger Umeå universitets utställning om
2009 års hedersdoktorer, nya professorer och pristagare

Hedersdoktor **Eva Nilsson Bågenholm** talar i ämnet *Ger läkaretiska regler bättre vård?*
Musikunderhållning av Torgnys Trio

Torsdag 22 oktober *Högtidsföreläsningar*

Medicinska fakulteten

Hörsal B, 9 tr. Norrlands universitetssjukhus, kl. 18:30–20:05

Kl. 18:30 *Stroke – nya möjligheter.* Professor **Per Wester**, institutionen för folkhälsa och klinisk medicin.
Sparbanksstiftelsen Norrlands pris

Kl. 19:05 *Läkaretikens inflytande i samhället.* Ordförande **Eva Nilsson Bågenholm**, Läkarförbundet, Stockholm. **Medicine hedersdoktor**

Kl. 19:40 *Skelleftesjukan, en sjukdom med många ansikten.* Adjungerad professor **Ole B. Suhr**, institutionen för folkhälsa och klinisk medicin. **Margareta och Eric Modigs pris**

Hörsal C, 9 tr. Norrlands universitetssjukhus kl. 18:30–20:05

Kl. 18:30 *Metodik att bestämma symptom.* Professor emeritus **Gunnar Borg**, Stockholms universitet.
Medicine hedersdoktor

Kl. 19:05 *Elektrisk stimulering i hjärnans djup: Kan det vara nyttigt?.* Professor **Marwan Hariz**, University College London, Storbritannien, och institutionen för farmakologi och klinisk neurovetenskap
Swedbanks vetenskapliga pris till Amanda och Per Algot Mångbergs minne

Kl. 19:40 *Nycklar och lås på molekylnivå – hur öppnar virus den cellulära dörren?*
Docent **Niklas Arnberg**, institutionen för klinisk mikrobiologi. **Eric K. Fernströms pris**

Hörsal D, 9 tr. Norrlands universitetssjukhus kl. 18:30–20:05

Kl. 18:30 *Helicobacter pylori, en syrlig bekantskap.* Professor **Thomas Borén**, institutionen för medicinsk kemi och biofysik. **Sven och Maud Thuréus pris**

Kl. 19:05 *Hur cellen äter och dricker.* Fil. dr. **Richard Lundmark**, institutionen för medicinsk kemi och biofysik. **Kungl. Skytteanska samfundets pris**

Kl. 19:40 *Från simpel professor till entreprenör.* Professor **Tor Ny**, institutionen för medicinsk kemi och biofysik. **Baltics samverkanspris med entreprenörskapsinriktning**

Varje föreläsning pågår i 25 minuter med 10 minuters paus mellan varje föreläsning.
Efter föreläsningarnas slut inbjuds till mingelparty i cafeterian, 9 tr.

Fredag 23 oktober *Högtidsföreläsningar*

Teknisk-naturvetenskapliga fakulteten

Stora hörsalen (KB3B1), KBC-huset kl. 13:00–14:00

Kl. 13:00 *Bio-active natural products in plants.* Professor **Birger Lindberg Møller**, Köpenhamns universitet, Danmark. **Filosofie hedersdoktor**

Kl. 13:35 *Evolution av samarbete.* Fil. dr. **Åke Brännström**, institutionen för matematik och matematisk statistik. **Kungl. Skytteanska samfundets pris**

Efter föreläsningarna inbjuds till förfriskningar.

Samhällsvetenskapliga fakulteten

OBS! Onsdag 14 oktober

Hörsal A, Samhällvetarhuset

Kl. 16:15 *Förtroende och respekt.* Koncernchef och vd **Pär Boman**, Handelsbanken, Stockholm.
Ekonomie hedersdoktor

Fredag 23 oktober

Hörsal E, Humanisthuset kl. 13:00–14:00

Kl. 13:00 *Regions in a globalized world.* Professor **John Loughlin**, Cardiff University, Storbritannien.
Filosofie hedersdoktor

Kl. 13:35 *Ekonomisk tillväxt och global uppvärmning i ett historiskt perspektiv.*
Docent **Magnus Lindmark**, institutionen för ekonomisk historia. **Nordeas vetenskapliga pris**

Hörsal F, Humanisthuset kl. 13:00–14:00

Kl. 13:00 *Turism som regional utvecklingsstrategi – vad ska det vara bra för?*
Fil. dr. **Linda Lundmark**, kulturgeografiska institutionen. **Kungl. Skytteanska samfundets pris**

Kl. 13:35 *Exorcising the resource curse.* Dr. **Christa N. Brunnschweiler**, ETH, Zürich, Schweiz och professor **Erwin Bulte**, Tilburg University, Holland. **Erik Kempes pris**

Varje föreläsning pågår i 25 minuter med 10 minuters paus mellan varje föreläsning.

Fredag 23 oktober *Högtidsföreläsningar*

Humanistiska fakulteten

Hörsal F, Humanisthuset kl. 14:10–14:35

Kl. 14:10 *Att se framtiden i backspegeln – den åldrande befolkningen, samernas hälsa och smittkopporernas återkomst.* Professor **Peter Sköld**, Centrum för samisk forskning.
Uppsala universitets Umeåfond

Hörsal G, Humanisthuset kl. 13:00–14:35

Kl. 13:00 *Osäkerhetens lov.* Överintendent **Lars Nittve**, Moderna museet, Stockholm.
Filosofie hedersdoktor

Kl. 13:35 *Folk i Norden.* Professor emeritus **Thorsten Andersson**, Uppsala.
Stiftelsen Språk och kulturs pris

Kl. 14:10 *Miljöarkeologi, klimatförändringar och e-science.* Fil. dr. **Philip Buckland**, institutionen för idé- och samhällsstudier. **Kungl. Skytteanska samfundets pris**

Lördag 24 oktober *Högtidsföreläsningar*

Föreläsningar i Samhällsvetarhuset, Lindellhallen

Varje föreläsning pågår i 25 minuter med 10 minuters paus mellan varje föreläsning.

	HÖRSAL A	HÖRSAL B	HÖRSAL C	HÖRSAL D	HÖRSAL S205	HÖRSAL S213
09:00	<i>Att få leva tills man dör – omvårdnad i livets slutskede.</i> Birgit Holritz Rasmussen , professor i omvårdnad	<i>Astma – en global sjukdom.</i> Ellinor Ädelroth , professor i lungmedicin	<i>Influensa – gissel både förr och nu.</i> Fredrik Elgh , professor i virologi	<i>Tro eller förnuft – en stridsfråga i shiitisk politisk idéhistoria.</i> Mohammad Fazlhashemi , professor i idéhistoria	<i>Varför gifte sig Eva aldrig med Adam? – Vad genetiken kan lära oss om vår evolutionära historia.</i> Pär Ingvarsson , professor i evolutions-genetik	<i>Water in the environment: A molecular view of water-rock interactions.</i> Jean-Francois Boily , professor i biogeokemi
09:35	<i>Väld i vården – situationer när kommunikationen inte fungerar.</i> Sture Åström , professor i omvårdnad	<i>Prostatacancer. Vänta, bota eller bromsa?</i> Pär Stattin , professor i urologi	<i>Papillomvirus-infektion – vårta eller cancer?</i> Magnus Evander , professor i virologi	<i>Par i politik. Kvinnor och män i tidigmodern politisk kultur.</i> Svante Norrhem , professor i historia	<i>Emerging islands – an invaluable tool for understanding evolutionary processes in natural plant populations.</i> Barbara Giles , professor i populations-genetik	<i>Adventitious roots a requirement for plant vegetative propagation.</i> Catherine Bellini , professor i växtbiokemi/växtcellbiologi
10:10	<i>Berörings-massage, en utmaning i vården.</i> Christine Brulin , professor i omvårdnad	<i>Cancer i munhålan, en sjukdom som inte bara drabbar äldre storrökare.</i> Karin Nylander , professor i patologi	<i>Så kopieras din arvs massa.</i> Erik Johansson , professor i medicinsk kemi	<i>En värdegrund för skolan – av värde?</i> Karin Sporre , professor i pedagogiskt arbete	<i>Renbete och naturresurser.</i> Jon Moen , professor i ekologi med inriktning mot växters samhälls-ekologi	<i>Lipider i kloroplastens tylakoid-membran.</i> Eva Selstam , professor i fysiologisk botanik
10:35	Paus med förrisningar. Sång av Umeå stadsförsamlings barnkör under ledning av Malin Björkman Hietala					

	HÖRSAL A	HÖRSAL B	HÖRSAL C	HÖRSAL D	HÖRSAL S205	HÖRSAL S213
11:00	<i>Att röra sig – en nervkittlande historia.</i> Charlotte Häger Ross, professor i sjukgymnastik	<i>Vad binder oss samman?</i> Anna Engström Laurent, professor i internmedicin	<i>Ekonomiska effekter av barnomsorgs-reformen.</i> Magnus Wikström, professor i national-ekonomi med inriktning mot offentlig ekonomi	<i>Nordpolen enligt Puh: Populära föreställningar om nordlighet.</i> Heidi Hansson, professor i engelska med inriktning mot engelskspråkig litteratur	<i>Ökade resurser ger lägre produktion – oväntade effekter i ekologiska nätverk.</i> Sebastian Diehl, professor i ekologi med inriktning mot trofiska interaktioner i ekologiska system	<i>Cellulär infrastruktur.</i> Lars Backman, professor i biokemi
11:35	<i>Rehabiliterings-medicin – att inte bara överleva, utan även leva.</i> Richard Levi, professor i rehabiliterings-medicin	<i>Epidemiology without borders.</i> Peter Byass, professor i global hälsa	<i>Det är mitt beslut sa båda två – om konsumenters och hushålls beslutsfattande.</i> Agneta Marell Molander, professor i företagsekonomi	<i>Can forensic linguistics help you rob the bank?</i> Kirk Sullivan, professor i lingvistik	<i>Hur kommer Östersjön att påverkas av ett ändrat klimat?</i> Agneta Andersson, professor i pelagial ekologi	<i>Små molekyler svarar på stora frågor.</i> Mikael Elofsson, professor i organisk kemi med inriktning mot läkemedels-kemi
12:10	<i>Ny orsak till fönstertittarsjuka hos diabetiker.</i> Göran Toolanen, professor i ortopedi	<i>Att lyssna på människans nervceller.</i> Benoni B. Edin, professor i fysiologi	<i>Vårt dagliga resande.</i> Kerstin Westin, professor i kulturgeografi		<i>Roterande rumstider i allmän relativitetsteori.</i> Michael Bradley, professor i fysik	<i>Genusforskningens betydelse inom medicinen.</i> Professor Anne Hammarström, institutionen för folkhälsa och klinisk vetenskap. Görel Bohlins genusforskarpris

Program *Högtidsceremoni*

Umeå universitet, Aula Nordica
Lördagen den 24 oktober,
kl 17:00

Intågsprocession

<< *Preludium* >>

ur "*Fra Holbergs tid*" ("*Holbergs suite*")

av *Edward Grieg*

Inledningsanförande

av Umeå universitets rektor
professor Göran Sandberg

<< *Auringon noustessa* >>

av *Toivo Kuula*

Promotionsceremoniel för den medicinska fakulteten

Latin

Procede igitur
ut insignia dignitatis tuae
a manu mea accipias

Salve, femina doctissima/
Salve, vir doctissime

Accipe pileum,
signum libertatis

Accipe anulum aureum,
signum dignitatis ac
pignus fidei

Accipe diploma,
testimonium honorum
ac privilegiorum

Vale, praeclarissima/e
medicinae doctor
honoris causa creata/us

Fri svensk tolkning

Träd fram
och mottag från min hand
tecknen på din värdighet

Var hälsad, lärda kvinna/
Var hälsad, lärde man

Mottag hatten,
frihetens symbol

Mottag den gyllene ringen,
tecknet på din värdighet och en
symbol för troheten

Mottag diplomaten,
beviset på äran och på de
rättigheter som tillkommer dig

Farväl, högt ärade
medicine hedersdoktor
som nu promoverats

Promotionsceremoniel för de teknisk-naturvetenskapliga, samhällsvetenskapliga, humanistiska fakulteterna

Latin

Procede igitur
ut insignia dignitatis tuae
a manu mea accipias

Salve, femina doctissima/
Salve, vir doctissime

Accipe coronam lauream,
signum veteris
baccalaureatus

Accipe anulum aureum,
signum dignitatis ac
pignus fidei

Accipe diploma,
testimonium honorum
ac privilegiorum

Vale, praeclarissima/e
philosophiae doctor
honoris causa creata/us

Fri svensk tolkning

Träd fram
och mottag från min hand
tecknen på din värdighet

Var hälsad, lärda kvinna/
Var hälsad, lärde man

Mottag lagerkransen,
tecknet på denna ärorika
akademiska grad

Mottag den gyllene ringen,
tecknet på din värdighet och
en symbol för troheten

Mottag diplomaten, beviset
på äran och på de rättig-
heter som tillkommer dig

Farväl, högt ärade
filosofie hedersdoktor
som nu promoverats

Medicinska fakultetens promotion

Promotor: Dekanus professor Bengt Järvholm

Medicine hedersdoktorer

Professor emeritus **Gunnar Borg**

Ordförande **Eva Nilsson Bågenholm**

<< *Lasciate mi morire* >>

av *Claudio Monteverdi*

Teknisk-naturvetenskapliga fakultetens promotion

Promotor: Dekanus professor Åsa

Rasmuson Lestander

Filosofie hedersdoktor

Professor **Birger Lindberg Møller**

<< *En hund kallad ego* >>

av *Lars-Erik Larsson*

Samhällsvetenskapliga fakultetens promotion

Promotor: Dekanus professor Lena
Andersson Skog

Ekonomie hedersdoktor

Koncernchef och vd **Pär Boman**

Filosofie hedersdoktor

Professor **John Loughlin**

*<< De grandes cuillers de neige >>
ur sviten "Un soir de neige"
av Francis Poulenc*

Humanistiska fakultetens promotion

Promotor: Dekanus professor Britta Lundgren

Filosofie hedersdoktorer

President **Tarja Halonen**
Överintendent **Lars Nittve**

*<< Túrót eszik a cigány >>
av Zoltán Kodály*

Rektor Göran Sandberg förrättar installation av professorer

Bildspel

Medicinska fakulteten

Christine Brulin professor i omvårdnad

Peter Byass professor i global hälsa

Benoni B. Edin professor i fysiologi

Fredrik Elgh professor i virologi

Magnus Evander professor i virologi

Erik Johansson professor i medicinsk kemi

Anna Engström Laurent professor i internmedicin

Richard Levi professor i rehabiliteringsmedicin

Karin Nylander professor i patologi

Birgit Holritz Rasmussen professor i omvårdnad

Charlotte Häger Ross professor i sjukgymnastik

Pär Stattin professor i urologi

Göran Toolanen professor i ortopedi

Sture Åström professor i omvårdnad

Ellinor Ädelroth professor i lungmedicin

Teknisk-naturvetenskapliga fakulteten

Agneta Andersson professor i pelagial ekologi

Lars Backman professor i biokemi

Catherine Bellini professor i växtbiokemi/
växtcellbiologi

Jean-Francois Boily professor i biogeokemi

Michael Bradley professor i fysik

Sebastian Diehl professor i ekologiska system
mot trofiska interaktioner i ekologiska system

Mikael Elofsson professor i organisk kemi med
inriktning mot läkemedelskemi

Barbara Giles professor i populationsgenetik

Pär Ingvarsson professor i evolutionsgenetik

Jon Moen professor i ekologi med inriktning
mot växters samhällsekologi

Eva Selstam professor i fysiologisk botanik

Samhällsvetenskapliga fakulteten

Agneta Marell Molander professor i företags-
ekonomi

Kerstin Westin professor i kulturgeografi

Magnus Wikström professor i nationalekonomi
med inriktning mot offentlig ekonomi

Humanistiska fakulteten

Mohammad Fazlhashemi professor i idéhistoria

Heidi Hansson professor i engelska med inriktning
mot engelskspråkig litteratur

Svante Norrhem professor i historia

Karin Sporre professor i pedagogiskt arbete

Kirk Sullivan professor i lingvistik

*<< Tango Tartufo e Tagliatelle >>
av Anonym*

Pristagare

Sven och Maud Thuréus pris 2009

för framstående insatser inom odontologisk och stomatologisk forskning överlämnas av prorektor professor Åsa Bergenheim till professor **Thomas Borén**.

Swedbanks vetenskapliga pris till Amanda och Per Algot Mångbergs minne 2009

för främjande av de neurologiska, neurokirurgiska eller otorhinolaryngologiska vetenskaperna överlämnas av prorektor professor Åsa Bergenheim till professor **Marwan Hariz**.

Eric K. Fernströms pris 2009

till yngre, särskilt lovande och framgångsrika forskare inom den medicinska fakulteten vid Umeå universitet överlämnas av prorektor professor Åsa Bergenheim till docent **Niklas Arnberg**.

Stiftelsen Språk och kulturs pris 2009

för framstående forskning av tvärvetenskaplig karaktär som omfattar områdena språk och kultur överlämnas av prorektor professor Åsa Bergenheim till professor emeritus **Thorsten Andersson**.

Kungliga Skytteanska samfundets pris 2009

till yngre forskare vid Umeå universitet för framstående insatser inom teknik/naturvetenskap, humaniora, samhällsvetenskap och medicin överlämnas av prorektor professor Åsa Bergenheim till filosofie doktor **Åke Brännström**, filosofie doktor **Philip Buckland**, filosofie doktor **Linda Lundmark**, filosofie doktor **Richard Lundmark**.

Margareta och Eric Modigs pris 2009

till framstående forskare inom den medicinska fakulteten vid Umeå universitet överlämnas av prorektor professor Åsa Bergenheim till adjungerad professor **Ole B. Suhr**.

<< Over the Rainbow >>

av Harold Arlen

Nordeas vetenskapliga pris 2009

till forskare som gjort framstående insatser för främjande av vetenskaplig forskning och utveckling inom framförallt samhällsvetenskapliga, rättsvetenskapliga och/eller datavetenskapliga forskningsområden överlämnas av prorektor professor Åsa Bergenheim till docent **Magnus Lindmark**.

Erik Kempes pris 2009

till forskare vid en europeisk forskningsinstitution som författat den bästa uppsatsen inom området miljö- och naturresursekonomi överlämnas av prorektor professor Åsa Bergenheim till Dr. **Christa Brunnschweiler** och professor **Erwin Bulte**.

Sparbanksstiftelsen Norrlands pris 2009

till en forskare som varit särskilt framstående inom strokeområdet överlämnas av prorektor professor Åsa Bergenheim till professor **Per Wester**.

Uppsala universitets Umeåfond 2009

till yngre forskare inom den samhällsvetenskapliga eller den humanistiska fakulteten vid Umeå universitet för framstående insatser inom området Övre Norrlands kultur och historia överlämnas av prorektor professor Åsa Bergenheim till professor **Peter Sköld**.

Görel Bohlins genusforskarpris 2009

till en forskare som gjort värdefulla insatser inom genusforskning vid Umeå universitet överlämnas av prorektor professor Åsa Bergenheim till professor **Anne Hammarström**.

Baltics samverkanspris med entreprenörskapsinriktning 2009

till en lärare eller forskare vid Umeå universitet som gjort värdefulla insatser inom ramen för samverkansuppgiften, särskilt uppgiften att nyttiggöra forskningsresultat överlämnas av prorektor professor Ulf Edlund till professor **Tor Ny**.

Uttågsprocession

<< Gavotte >>

*ur "Fra Holbergs tid" ("Holbergs suite")
av Edward Grieg*

Musiken framförs av:

Anders Unnersjö, viola
EvaBritt Molander, violin
Andreas Olsson, violin
Karin Bjurman, cello

Umeå studentkör under ledning av
director musices Tomas Pleje

Malin Silbo Ohlsson, trumpet
Andreas Carlsson Walleng, trumpet

Musiker

Tomas Pleje, director musices vid Umeå universitet, har varit elev och assistent till Eric Ericson. Han har musiklärarexamen och är examinerad från mästarklassen i kördirigering. Pleje har arbetat med många körer och leder för närvarande Studentkören.

Malin Silbo Ohlsson spelar trumpet i symfoniorkestern vid Norrlandsoperan. Hon har studerat vid musikhögskolorna i Oslo och Göteborg. Lärare och inspiratörer har varit Bror Hedlund, Harry Kvebaeck samt ett antal andra fantastiska och roliga människor hon träffat i sitt yrke.

Andreas Carlsson Walleng har sedan år 2002 spelat trumpet i symfoniorkestern vid Norrlandsoperan. Han är utbildad vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm. Han valde trumpet som instrument för att fodralet passade på pakethållaren.

Unnersjökvartetten består av medlemmar ur Norrlandsoperans symfoniorkester. Kvartetten framträder på såväl intima kammarmusik-konserter som företagsevenemang med en repertoar som sträcker sig ifrån klassiska mästare till jazzstandard.

